

1,8 + 600 = 20

Kunda merevärava kaudu liigub aastas ligi 1,8 miljonit tonni kohalikku kaupa, sadamat külastab kuni 600 laeva aastas. Septembris täitus 20 aastat Kunda sadama taasavamisest.

AARNE MÄE
aarne.mae@ajaleht.ee

Kunda sadama direktor Aleksander Nikolajev, tähistasite äsja sadama 20. sünnipäeva suurejoonelise peoga Rakvere teatris, kus külalised said näha teatrietendust Eesti bossanoova kuningast Uno Loobist. Ka oma peokõnes võrdlesite sadamarütme bossaga. Mida te selle all täpsemalt silmas pidasite?

Lähtusin sellest, et oma tegevusest tahan otsida alati muid nüansse kui ainult kaubad, millega iga päev tegeleme, midagi emotsionaalset. Tegelikult võib ju igas tegevuses leida muusikat ja rütme.

Minu võrdlus oli seotud ka vabadusega, mida džässmuusika tähendab. Bossanoova on ju lihtsam ja arusaadavam stiil džässi variatsioonina. Lühidalt – me kõik oleme oma valikutes vabad ja kõik me oma noores riigis austame ja hindame vabadust. Ka meri on alati olnud üks vabaduse sümboliteid. Vaatamata kohati karmile palgele, on meri sageli pigem rahustava toimega.

Samal ajal meeleoluka peoga laaditi teil sadamas korraka kolme laeva, seega töö käib kogu aeg. Kas ma võin järeltada, et sadamal läheb hästi?

Töökeskond on meil üllatavalt stabiilne ja ma arvan, et see on seotud riigi majanduse heaoluga. Saame ju hästi aru, et ükski riik ei saa elada ilma ekspordita. Kui on kindlad turud, annab see stabiilse baasi.

Teisest küljest on väga tähtis, et meil on kindel klientuur tekkinud. Ma

ei räägi neist laevadest, mis käivad sisse-välja ja mõni neist satub kord elus meie sadamasse, räägin neist klientidest, kes on kauba importijad ja eksportijad. Need on meie tööstused – eelkõige metsatööstus, siis puidutööstus ja sadama omanikuna muidugi tsemenditööstus. Ja põllumehed, kes pikas perspektiivis moodustavad kõige põnevama sektori.

Mis materjali teie sadama kaudu kõige enam veetakse?

Number üks on puit. Puit on ruulinud algusest saadik ja ruulib tänase päevani. Nii ümarpuit, hakkpuit, pelletid, vahel satub isegi saematerjali meie sadamasse. Seejuures on kvaliteetse töötlemata ümarpuidu ja palgi osakaal vähenenud drastiliselt, selle maht on jäänud isegi alla 50 000 tihumeetri aastas. Sest puitu väärindatakse juba üha rohkem meie tööstustes. Küll aga on tõusnud madala kvaliteediga ümarpuidu ehk paberipuidu osakaal.

Seda on hea teada, et ka Eestis püütakse materjalile üha enam väärtust lisada.

Jah, mul on kurb vaadata turvast, mida veetakse puistena välja ja mõne aja pärast tuleb näiteks Hollandist kallimana ja pakendatuna tagasi.

Mis roll on sadamal oma emafirma Kunda Nordic Tsemendi jaoks?

Nimetame seda firmasiseselt üheks kolmest jalast, millele meie ettevõtte püsib: tsemendi tootmine, sadamateenused ja killustiku tootmine. Kui alguses tundus sadam olevat mingi abimajandi staatuses, siis varsti hakati aru saama, et sadamas võiks ka teisi teenindada. Meil

ARENEV SADAM

Kunda sadamas on paarikümne aasta jooksul Eesti vabariigi malsmaad mere arvelt suuremaks tehtud 10–12 hektari jagu.

on jätkusuutlik ettevõtte, sest oleme suutnud nüüd juba üle kümne aasta toota stabiilset kasumit.

Milline osatähtsus on Kunda sadamal teiste Läänemere ääres asuvate sadamatega võrreldes?

Võime üsna julgelt öelda, et see on regionaalne sadam ja klientuuriks eeskätt kohalik tööstus. Kui vaadata globaalsemas mastaabis, siis meil on niisadam. Suuruse poolest pole meil midagi häbenenud, aga kindlasti ei ole see transiidisadam, ehkki meil on sellelaadne pretsedent just septembrikuust olemas, kui Kunda sadamast käis läbi esimene transiidi proovipartii – kümme vagunit sojaõli Kashastanist Euroopasse.

Olete üritanud ka reisijate vedu korraldada, kui meenutada läbirääkimisi Kotka ja Kroonlinna.

Mis puudutab Kunda-Kotka-Kroonlinna projekti (TriK), siis see on praegu n-ö unerežiimis. Jah, ideed ja väljakutsed olid väga põnevad, kuid kahjuks selgus, et kolm osalist saavad selles kolmnurgas liikumisest erinevalt aru.

Pigem usume, et käima võiks minna Kunda-Kotka liin, sellel oleks rohkem potentsiaali. Aga tahame, et selle teemaga tegeleks ka regionaalne tähtsusega juhtkond, eeskätt maakond, isegi vabariik, sest linn on omavalitsusega suhteliselt võimetu kasvõi rahastamise poolest.

Kunda sadam on paarikümne aasta jooksul tohutult arenenud. Mis oleks need kolm asja, mida te ise esile tõtaksite?

Mulle tundub hoopis, et areng on ol-

nud liiga aeglane. Teisest küljest on see olnud meie tugevus, et me pole rapsinud ega teinud midagi kiirustades. Pigem kaalume ja alles siis teeme.

Kõige suurem saavutus on, et saime arendada oma tagalaterriitoriumi, kus asuvad terminalid. See on konkreetne asi, mis paistab silma.

Teine muudatus on see, et oleme sellele territooriumile kasutuselevõtuga andnud operaatoritele õiguse arendada oma asju.

"Vaatamata kohati karmile palgele, on meri sageli rahustav."

ALEKSANDER NIKOLAJEV
Kunda sadama direktor

Kolmandat saavutust on raske käega katsuda, kuid oleme kuulnud selle kohta ka klientidelt positiivset hinnangut – Kunda sadam on oma tausta poolest kõige avatum sadam Eestis. Me ei varja midagi, pigem räägime isegi rohkem, kui oleks vaja, aga seeläbi oleme prognoositavad ja arusaadavad.

Ja teil on ka ilus rand.

Eriti mõjub see neile, kes Kundasse esimest korda satuvad. Nad saavad kultuurišoki, kui linna tööstusmaastikku näevad. Aga kui tulevad suvel randa, siis näevad, et normaalne koostöö ettevõtete ja inimeste vahel on võimalik.

Millised on praegu teie suurimad probleemid?

Muret teevad pigem globaalsed arengud, kõik need pinged, mis on tekkinud Euroopa Liidu ja Venemaa vahel, kuidas need mõjutavad majandust.

Olete juhtinud Kunda sadamat 14 aastat. Palun rääkige mõni sõna ka endast.

Võib öelda, et olen siia sattunud pooljuhuslikult, sest kui lõpetasin Tallinnas kõrgkooli, siis tulin noore spetsialistina suunamisega Rakvere rajooni tööle ja jäingi siia. Ma ei kahetse sugugi. See oli seotud samuti valikuvabadustega, millest alguses juttu tegime. Olid pragmaatilised põhjused, sest siia tülles oli võimalus saada omaette elamine. Aasta oli siis 1981.

Jah, sellest ajast olen ma sadamat juhtinud 14 aastat, aga sellesse aega on jäänud ka palju muud põnevat. Oma elu tippsaavutuseks pean seda, et Lääne-Virumaale õnnestus meelitada välisinvesteering Flexa näol. Koos Taani perekonnaga, kes oli selle kaubamärgi omanik, suutsime mõne aastaga rajada mööblivabrikud Viru-Nigulas ja Kadri-nas, lisaks veel graanulitehase Väike-Maarjas, hiljem omandati Kalvi mõis. Selle kõigega sai alustatud nullist.

Mäletan, et tulin 1994. aastal inimesi palkama ja pangarvet avama sularahakohvriga ning jõudsin selleni, et tööle oli võetud 500 inimest.

Kahjuks see taanlaste perekond ei pidanud sinsele survele vastu. Meie erinev arusaam sai alguse sellest, kuidas minna oma saetööstusega Venemaale. Taanlased eelistasid saata asju ajama ikka oma kaasmaalasi, kuid Venemaal tõmmati neile kott pähe, kuna nad ei tundnud piisavalt sealt kesk-konda. Alates 1998. aastast on see projekt minu jaoks juba ajalugu.